

cals dins d'una malla, i la pengen suspenguda a l'interior de la cisterna i submergida dins de l'aigua nou dies, després es retira la boseta amb la pedra de cals que ja a fet el seu efecte depurador, el motiu es no deixar residus i solatges al fons de la cisterna. També havia la costum de deixar al fons alguna peça de ferro per a donar força a l'aigua.

Quan caia algun animal a l'interior de la cisterna (dragons, serps, rata...), calia retirar-lo lo mes rapidament possible i per a depurar l'aigua es tiraven pedres de cals viva, i amb un gran manoll de rames de matisa, es "poaven" diverses voltes i servia per a depurar l'aigua.

Quan es podia aprofitar l'aigua procuraven buidar la cisterna i renovar l'aigua cada dos o tres anys per a netejar-la, i ja que revisar que no s'hagen fet clavills i bades al diposit, es reparaven pintan les parets amb porland, i després amb una maneta (una capa) de cals viva emblanquinant l'interior, en estos casos s'ha de deixar que la cisterna es netege del sabor nociu d'estes reparacions que poden trasmetre a l'aigua mal gust, per tant es deixara omplir, i caldrà renovar l'aigua dos o tres voltes abans de poder beure d'eixa aigua. També s'emblanquave tots els anys l'exterior de la mota, en un ritual profilactic per a fer fresca l'aigua de la cisterna i allunyar als insectes i rèptils de la mota per tal d'evitar que caiguesen a l'interior, i preservar sana l'aigua .

REFRANYER POPULAR:

- ¡Bon dia es el que plou, si no pedrega!
- ¡De poca aigua i molt vent, tot el mon se'n resen!
- ¡Mai no plou a gust de tots!
- ¡Mullat fa blat,...i eixut fa brut i sac vuit!

DEDICATÒRIA: a la memòria de tots aquells llauradors, llauradores, masovers i masoveres de la primera meitat del segle XX, persones properes a nosaltres que els va tocar viure en una època convulsiva de penúries, on portaven un model de vida que ens pot arribar a semblar un tan retrasat i primitiu, molts no van rebre mai cap tipus d'educació acadèmica, però lo ben cert es que en sabien molt mes que els jóvens actuals de sobreviure, i sabien adaptar-se a l'entorn, i traure-li profit per a la vida, amb l'ajut exclusiu del seu esforç, i una ferma

tenacitat que marcaren els principis d'una manera de ser, on l'esforç honorava a la persona.

Van portar a terme practiques milenaries que eren filosofia d'una manera de fer dins d'un estil de vida rural, realment els deuríem de classificar com veritables arquitectes, enginyers i jardiniers de la naturalesa, catedràtics sense titulació que bé són mereixedors, d'un reconeixement pel gran derroche d'esforços que hi van dedicar al llarg de la vida totes eixes generacions de la primera meitat del segle XX, mes no creguem que va ser inútil el seu esforç, ja que van afermar les arrels de la societat benestant actual, des d'este benestar futurista en que ens trobem apoltronats, es bo que de tan en tan recordem, i tinguem presents les penalitats del passat que hi van patir els nostres familiars, i que reflexionem, per a retrovar-nos amb nous camins mes sostenibles, sense haver d'anar mai cap a l'autodestrucció... així no hem de ser d'angostos, burros, tossuts i cegos.

¡Qui regue un arbre sec perd l'aigua, i perd el temps!

ADDENDA: Espere que cada volta ens consciencem mes i mes que em de donar un primer pas per a corregir errors, i desitge que tots siguem cada vegada mes consciens que l'aigua es vida i un bé escàs..., un maná pur i cristalí que devem de saber guardar i conservar net, es la major riquesa i un favor del cel, principi de la vida i omnipresent al capdavant de totes les coses terrenals. (J.E.P.B.,2008)

Pou de Tírig

BAR - RESTAURANTE
LOCAL PARA BANQUETES,
BODAS, COYUNIONES,
BAUTIZOS Y CONVENCIONES

Abierto sábado, domingo y días festivos

Avda. Daniel Montull, s/n • Tel. 904 41 90 58
LA SALZADELLA

FRANK FURT

IBA

Excel·lents menjars
Gelateria

C/RAVAL DE VALÈNCIA, 19
TELÈFON 904 426 202
LES COVES DE VINROMÀ